

ВУЗФ

Финанси, застраховане,
бизнес, предприемачество
и иновации

ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ФИНАНСОВАТА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

БЪЛГАРИЯ 1990-2020 г. ИКОНОМИКА И ФИНАНСИ
НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, СЪБРАНИ В ОТДЕЛНИ КНИГИ

ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ФИНАНСОВАТА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ

**под научната редакция на
доц. д-р Десислава Йосифова
проф. д-р Али Вейсел**

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

**д-р Джеймс Йоловски
Любомир Дацов
проф. д-р Любка Ценова
гл. ас. д-р Мария Паскалева
д-р Теодора Динова
проф. д-р Али Вейсел
гл. ас. д-р Бисер Райнов
доц. д-р Десислава Йосифова**

БЪЛГАРИЯ 1990-2020 г. ИКОНОМИКА И ФИНАНСИ
НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, СЪБРАНИ В ОТДЕЛНИ КНИГИ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

доц. д-р Григорий Вазов, главен редактор
доц. д-р Радостин Вазов, зам. главен редактор
проф. д.ик.н. Методи Христов
проф. д.ик.н. Виржиния Желязкова
проф. д-р Радослав Габровски
проф. д-р Даниела Бобева
проф. д-р Емилия Миланова
проф. д-р Григор Димитров
доц. д.ик.н. Красимир Тодоров
доц. д-р Десислава Йосифова
доц. д-р Станислав Димитров
доц. д-р Даниела Илиева
ас. д-р Виктория Гацова

Ръководители на екипа:

доц. д-р Десислава Йосифова
проф. д-р Али Вейсел

Рецензенти:

проф. д.ик.н. Методи Христов
проф. д-р Емилия Миланова

ВСИЧКИ ПРАВА ЗАПАЗЕНИ.

НИКОЯ ЧАСТ ОТ ТАЗИ КНИГА НЕ МОЖЕ ДА СЕ КОПИРА, РАЗМНОЖАВА И РАЗПРОСТРАНЯВА
ПОД НИКАКВА ФОРМА, ОСВЕН В СЛУЧАИТЕ НА ЧЛ. 24 ОТ ЗАПСП.

© ВУЗФ, Издателство „Св. Григорий Богослов“, 2021

ISBN 978-619-7622-03-4

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЪРВА ГЛАВА. УПРАВЛЕНИЕ НА ПАРИЧНАТА МАСА В БЪЛГАРИЯ 5

д-р Джеймс Йоловски

1.1. Паричните инструменти като елемент на финансовата политика в контекста на икономическия цикъл	5
1.1.1. Преглед на историческо развитие на функциите на централната банка на България от учредяването ѝ до 90-те години	7
1.1.2. БНБ в началото на прехода към пазарна икономика. Конвенционални инструменти за провеждане на парична политика	9
1.1.3. БНБ като източник за информационно осигуряване	11
1.2. Паричната политика в началото на прехода към пазарна икономика	12
1.2.1. Динамиката на основния лихвен процент от началото на 90-те до въвеждането на паричен съвет	14
1.2.2. Развитие на паричната маса в началото на прехода към пазарна икономика ...	17
1.3. Монетарни механизми за пазарно въздействие на БНБ в условия на паричен съвет	21
1.3.1. Ефекти от въвеждането на паричен съвет в макроикономически план	23
1.3.2. Основният лихвен процент от въвеждането на паричен съвет до финансовата криза през 2008 г.	25
1.3.3. Динамика на паричната маса в условията на паричен съвет	30
1.4. Неконвенционални монетарни инструменти. Паричната политика на България след финансовата криза от 2008 г.	34
1.4.1. Макроикономическата среда в България в следкризисния период	35
1.4.2. Основен лихвен процент при нулеви стойности	37
1.4.3. Динамика на паричната маса в периода 2008-2019 г.	40

ВТОРА ГЛАВА. ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ 46

Любомир Дацов

2.1. Нормативно и институционално устройство на системата на публичните финанси	47
2.2. Влияние на политическите цикли върху бюджетното салдо	56
2.3. Фискална позиция и фискални правила	60

ТРЕТА ГЛАВА. БЮДЖЕТЪТ НА БЪЛГАРИЯ: ТЕНДЕНЦИИ И РЕЗУЛТАТИ 83

3.1. Приходна част на бюджета	83
--	-----------

проф. д-р Любка Ценова

3.1.1. Данъчната система на България в развитие	83
3.1.2. Митническа политика	97

гл. ас. д-р Мария Паскалева

3.2. Разходна част на бюджета	111
<i>д-р Теодора Динова</i>	
ЧЕТВЪРТА ГЛАВА. НЯКОИ ПРОБЛЕМНИ ОБЛАСТИ НА ФИНАНСОВА ОТЧЕТНОСТ, КАТО ЧАСТ ОТ ЦЯЛОСТНАТА ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА.....	124
4.1. История на финансовата отчетност в България от 1990 до 2020 г.	124
<i>проф. д-р Али Вейсел, гл. ас. д-р Бисер Райнов</i>	
4.2. Финансовата отчетност и надзорът върху търговските банки в периода на вълната от банковите фалити в средата и края на 90-те години в България	130
<i>доц. д-р Десислава Йосифова</i>	
4.2.1 Преамбюл.....	130
4.2.2 Навечерието на финансовата криза (банкова и валутна) от 1996-97 г.	136
4.2.3 Причини за банковата и финансова криза в синтез и схематично представяне на цялостния процес в последната 1 година преди бума	138
4.2.4 Общи изисквания към финансовото счетоводство при банкова несъстоятелност	155
4.2.5 Подготовка за преминаване към счетоводство на ликвидационна база в периода на квестурата.....	159
4.2.6 Организация на създаване и поддържане на финансово-счетоводната информация в банките, обявени в несъстоятелност	163
4.2.7 Фактори, определящи организацията на счетоводството на банките в несъстоятелност и счетоводни задачи (счетоводни функции) на банковия синдик ..	168
4.3. Проблеми, свързани с професионалните организации на съставителите на финансови отчети в България	191
<i>проф. д-р Али Вейсел, гл. ас. д-р Бисер Райнов</i>	